

Virksomhetsplan for Etikkrådet for 2026

1 Hovedprioriteringer

Finansdepartementet fastsatte 7. november 2025 midlertidige etiske retningslinjer for SPU samtidig som de tidligere retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland ble opphevet. Formålet med de midlertidige etiske retningslinjene er å identifisere selskaper for mulig eierskapsutøvelse fra Norges Bank. Både de produktbaserte og atferdsbaserte kriteriene er videreført, og bestemmelser om Etikkrådets arbeid og arbeidsmetoder er i stor grad beholdt. Finansdepartementet avklarte i et møte 12. desember enkelte uklare punkter i retningslinjene.

I tråd med føringene som er gitt, vil Etikkrådet videreføre sitt arbeid om lag som tidligere etter de midlertidige etiske retningslinjene. Rådet vil dele informasjon med Norges Bank i form av risikovurderinger med liknende innretning som de tidligere tilrådningene om utlukkelse og observasjon.

Etikkrådet skal altså overvåke fondets investeringer med sikte på å avdekke om selskaper medvirker til eller selv er ansvarlige for produksjon eller atferd som fastsatt i retningslinjene §§ 3 og 4. Ettersom fondet er investert i over 8000 selskaper som hører hjemme i rundt 70 land og har virksomhet over hele verden, må rådet gjøre et utvalg av hendelser og temaer for nærmere undersøkelser.

I sitt brev av 7. november 2025 om midlertidige endringer av det etiske rammeverket mv. for Statens pensjonsfond utland skriver departementet: «I påvente av nytt rammeverk skal det være styrket aktsomhet og raskere reaksjon i situasjoner der forutsetningene for fondets investeringer i et land endres vesentlig i løpet av kort tid, for eksempel som følge av krig.» I lys av disse føringene prioriterer Etikkrådet saker der selskaper risikerer å medvirke til krenkelser av menneskers rettigheter i krig- og konfliktsituasjoner eller andre normbrudd i slike situasjoner. Etikkrådet legger ellers vekt på å dekke bredden i mandatet. Saker vil bli valgt ut gjennom målrettede undersøkelser av bransjer eller geografiske områder og gjennom den løpende porteføljeovervåkningen. Særlig alvorlige saker og saker med betydelig framtidig risiko prioriteres under hvert av kriteriene.

Etikkrådet ble i inneværende år tildelt et budsjett på 20,3 mill. kroner¹ og har en bemanning på ni personer. Rådet har i virksomhetsplanen lagt til grunn at ressursbruken videreføres på dette nivået. To av sekretariatets medarbeidere inngår i sekretariatet for Gjedrem-utvalget. Dette vil ta om lag halvparten av deres kapasitet fram til oktober 2026.

2 Etikkrådets virksomhet

¹ Etikkrådets totale utgifter er høyere når vi også inkluderer utgifter som regnskapsføres samlet på Finansdepartementets budsjettkapittel.

2.1 Grunnlag

Formålet med de midlertidige etiske retningslinjene er «å identifisere selskaper som forårsaker eller medvirker til alvorlige krenkelser av grunnleggende etiske normer som fastsatt i disse retningslinjene § 3 og § 4 med sikte på mulig eierskapsutøvelse fra Norges Bank.» Videre kan rådet i henhold til § 5 første og femte ledd gi anbefalinger til Norges Bank om oppheving av tidligere beslutninger om observasjon og utelukkelse av selskaper etter de nå opphevede retningslinjene for utelukkelse og observasjon av selskaper.

Kriteriene for å identifisere selskaper for mulig eierskapsutøvelse lyder som følger:

§ 3 Produktbaserte kriterier

(1) Selskaper skal identifiseres for mulig eierskapsutøvelse ut fra om selskapet selv eller gjennom enheter det kontrollerer:

- a. utvikler eller produserer våpen eller sentrale komponenter til våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper, herunder biologiske våpen, kjemiske våpen, kjernevåpen, ikke-detektbare fragmenter, brannvåpen, blindende laservåpen, antipersonellminer og klaseammunisjon.
- b. produserer tobakk eller tobakksvarer
- c. produserer cannabis til rusformål.

(2) Gruveselskaper og kraftprodusenter skal identifiseres for mulig eierskapsutøvelse ut fra om de selv eller konsolidert med enheter de kontrollerer enten:

- a. får 30 pst. eller mer av sine inntekter fra termisk kull,
- b. baserer 30 pst. eller mer av sin virksomhet på termisk kull,
- c. utvinner mer enn 20 millioner tonn termisk kull per år, eller
- d. har en kraftkapasitet på mer enn 10 000 MW fra termisk kull.

§ 4. Atferdsbaserte kriterier

Selskaper skal identifiseres for mulig eierskapsutøvelse ut fra om det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- a. grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene
- b. alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner
- c. salg av våpen til stater i væpnede konflikter som benytter våpnene på måter som utgjør alvorlige og systematiske brudd på folkerettens regler for stridighetene
- d. salg av våpen eller militært materiell til stater som er omfattet av ordningen for statsobligasjonsunntak omtalt i mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland § 2-1 andre ledd bokstav c²
- e. alvorlig miljøskade
- f. handlinger eller unnlatelser som på et aggregert selskapsnivå i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser
- g. grov korrupsjon eller annen grov økonomisk kriminalitet

² For tiden gjelder dette Russland, Belarus, Syria og Nord-Korea.

- h. andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer.

2.1.1 Andre føringer i de midlertidige retningslinjene

De midlertidige retningslinjene gir ellers en rekke føringer for rådets arbeid både når det gjelder administrative rutiner og arbeidsdokumenter, selve arbeidet og koordinering av arbeidet med Norges Bank.

Etikkrådets arbeid

Rådet skal:

- informere banken om selskaper som er identifisert etter kriteriene i § 3 og § 4 for mulig eierskapsutøvelse og gi anbefaling om oppheving av tidligere beslutninger om observasjon og utelukkelse. Det er stilt krav om at alle saker skal være godt opplyst.
- overvåke fondets investeringer med sikte på å avdekke om selskaper er ansvarlige for eller medvirker til virksomhet som er nevnt i retningslinjene
- utarbeide og offentliggjøre prinsipper for utvalg av selskaper for nærmere undersøkelser av selskaper
- utarbeide og offentliggjøre rutiner for å vurdere om grunnlaget for observasjon eller utelukkelse fortsatt er til stede og informere utelukkede selskaper om rutinene.

Koordinering

Rådet skal:

- ha jevnlig møter med Norges Bank for å bidra til god koordinering
- gi Norges Bank informasjon om selskaper som er identifisert for innledende vurderinger
- ha rutiner for informasjonsutveksling og koordinering med Norges Bank for å tydeliggjøre ansvarslinjer og å bidra til god kommunikasjon og samspill mellom virkemidlene
- bidra til at kommunikasjon med selskaper er koordinert

Administrative rutiner og arbeidsdokumenter

Rådet skal:

- påse at sekretariatet har hensiktsmessige prosesser og rutiner
- årlig utarbeide en virksomhetsplan
- avgi en årlig rapport om sin virksomhet
- regelmessig evaluere sitt arbeid.

3 Virksomhetsplan for 2026

3.1 Produktbaserte kriterier

Etikkrådet vil i starten av 2026 inngå en ny avtale med ett eller flere konsulentselskap om overvåking av selskaper med aktivitet som omfattes av produktkriteriene. Slike avtaler inngås i henhold til reglene for offentlige anskaffelser og må med jevne mellomrom settes ut på anbud. Den gjeldende avtalen utløp ved årsskiftet.

Porteføljeovervåkningen fanger hvert år opp en del selskaper som enten har sluttet med produksjon av våpentyper de tidligere har vært utelukket for, eller som har startet produksjon av nye våpentyper som må vurderes opp mot retningslinjene. Det samme gjelder for

produksjon av tobakk og cannabis. Ettersom porteføljen er i endring, kan det også komme nye selskaper inn i fondet som har produksjon som omfattes av produktkriteriene. Arbeidet etter produktkriteriene baseres i stor grad på informasjon rådet får gjennom den løpende konsulentavtalen for porteføljeovervåkning. Gjennom denne avtalen får Etikkrådet informasjon om nye selskaper som har aktivitet som rammes av kriteriene, og om selskaper som er utelukket etter de nå opphevede retningslinjene.

Norges Bank kunne i henhold til de tidligere retningslinjene på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse av selskaper etter kullkriteriet. Det var på dette grunnlag avtalt en arbeidsdeling mellom Etikkrådet og Norges Bank som innebar at banken identifiserte selskaper som falt inn under kriteriet. Etikkrådet legger til grunn at denne ansvarsdelingen videreføres under de nye retningslinjene, jf. avklaring i møte 12. desember 2025.

I 2026 skal Etikkrådet:

- fange opp og informere om aktuelle selskaper som fanges opp gjennom løpende overvåkning av porteføljen.
- inngå og sette i gang ny konsulentavtale for porteføljeovervåkning for produktbasert utelukkelse.

3.2 Atferdsbaserte kriterier

Også for de atferdsbaserte kriteriene vil Etikkrådet i starten av 2026 inngå nye avtaler med ett eller flere konsultentselskap om overvåking av porteføljen. I tillegg til nyhetsbasert overvåkning av om selskaper i fondet har virksomhet som rammes av atferdskriteriene, skal avtalene omfatte opplysninger om selskapers eierforhold. Disse avtalene skal erstatte avtaler som utløp ved årsskiftet, og de inngås etter en anskaffelsesprosess som er igangsatt i 2025.

En viktig del av Etikkrådets løpende arbeid er å gå igjennom rapporter fra denne porteføljeovervåkningen. Rådet fanger også opp saker gjennom informasjon som spilles inn fra andre, eller som følge av tematiske utredninger av områder som rådet har bestemt seg for å se nærmere på.

Innenfor hvert kriterium velger Etikkrådet ut saker for utredning basert på normbruddenes alvor og omfang, konsekvensene av normbruddene, selskapenes ansvar for eller medvirkning til normbruddene, hva selskapene har gjort for å avbøte skade de har forårsaket, og sannsynligheten for nye, tilsvarende normbrudd. Selskapenes atferd vurderes opp mot veletablerte normer slik disse kommer til uttrykk i internasjonale konvensjoner eller anerkjente retningslinjer, der slike finnes.

Én gang i året gjennomgår rådet de selskapene som er utelukket etter råd fra Etikkrådet. Hvis selskapene fortsatt driver virksomheten de er utelukket for, gjør ikke rådet ytterligere undersøkelser med mindre selskapet eller banken ber om det, eller det av andre grunner er hensiktsmessig. Etikkrådet skriver også et årlig brev til banken og gjør rede for prosessen. Flere selskaper har i 2025 bedt Etikkrådet om å revurdere grunnlaget for utelukkelsen av dem. Noen av sakene er allerede avgjort, mens andre vil bli vurdert i 2026.

Rådet vil i 2026 også følge opp de ni selskapene som står til observasjon etter råd om utelukkelse eller observasjon fra Etikkrådet. Observasjonsperioden er vanligvis fire år, men kan også ha annen varighet. Ved utløpet av observasjonsperioden har Etikkrådet etter de tidligere retningslinjene avgitt tilrådning om å avslutte observasjonen eller å utelukke selskapet. Etter de midlertidige retningslinjene kan ikke Etikkrådet anbefale utelukkelse.

Etikkrådet vil derfor i fortsettelsen bare avgi en tilrådning om å oppheve observasjon når grunnlaget for dette er til stede ved observasjonsperioden utløp. Eventuelle tilrådninger om å avslutte observasjonen av et selskap vil bli offentliggjort.

For atferdskriteriene vil rådet:

- gjennomgå nyhetsrapporter og eventuelle anmodninger om å vurdere selskaper
- utrede selskaper som velges ut for nærmere vurdering
- vurdere utelukkede selskaper i henhold til etablerte rutiner
- følge opp selskaper som står til observasjon
- inngå avtaler om nyhetsbasert porteføljeovervåking og oversikt over selskapsstrukturer.

3.2.1 Grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene

De siste årene har menneskerettsfeltet vært preget av utviklingstrekk knyttet til konflikter, migrasjon og teknologisk endring. Dette har hatt innvirkning på Etikkrådets arbeid med å identifisere og vurdere i hvilke situasjoner selskaper kan stå overfor særlige menneskerettsutfordringer. Rådet prioriterer saker der risikoen for brudd vurderes som høy, og der konsekvensene for enkeltmennesker kan være alvorlige, og ellers saker der selskaper i fondet har et tydelig ansvar for eller medvirker til menneskerettighetskrenkelser.

Arbeidstakerrettigheter har vært en viktig del av dette arbeidet, med vekt på uakseptable arbeidsforhold, tvangsarbeid og utnyttelse av arbeidstakere i en særlig sårbar situasjon. I 2025 har rådet kartlagt selskaper med høy risiko for brudd på migrantarbeideres rettigheter i utvalgte regioner, et arbeid som videreføres i 2026. I flere av sakene tyder informasjonen på at migrantarbeidere lever under forhold preget av svært lav lønn, begrenset bevegelsesfrihet og høye rekrutteringskostnader – forhold som er inkludert i ILOs indikatorer for tvangsarbeid.

Undersøkelser av arbeidsforhold hos skoprodusenter videreføres, med flere selskaper allerede under utredning. Rådet har i 2025 startet opp undersøkelser av noen sukkerprodusenter i fondet på bakgrunn av anklager om svært dårlige arbeidsforhold i denne industrien. Dette arbeidet vil fortsette i 2026.

Etikkrådet bruker en sårbarhetsbasert tilnærming til saker som angår urfolk eller andre etniske grupper. Rådet vil i 2026 fortsette arbeidet med urfolks rettigheter med særlig oppmerksomhet rettet mot urfolksgrupper som har en tett tilknytning til naturen og befinner seg i en sårbar situasjon. Normbruddene kan blant annet omfatte tap av land og naturressurser, tvangsflytting og tap av livsgrunnlag. Virksomheter som avhenger av en bestemt plassering som f.eks. ressursutvinning og infrastrukturbygging, vil ofte komme i konflikt med urfolks rettigheter.

Etikkrådet vil også vurdere grove normbrudd begått av sikkerhetsstyrker, både statlige og private, samt undersøke selskapers eventuelle medvirkning eller tilknytning til slike forhold.

Digitale tjenester griper på mange forskjellige måter inn i folks hverdag og kan muliggjøre grove menneskerettighetskrenkelser. Digitale plattformer kan for eksempel muliggjøre seksuell utnyttelse av barn ved at overgrep kan bestilles og betales via slike plattformer. Repressive stater kan bruke overvåkingsteknologi til å overvåke politiske motstandere, journalister eller minoriteter og deretter utsette disse for alvorlige represalier. Slike saker reiser svært vanskelige medvirkningsspørsmål. Etikkrådet har de siste årene fulgt med på denne utviklingen for å forstå hvordan ulike teknologier kan bidra til krenkelser av menneskerettighetene, og hvordan selskaper bør opptre for å redusere risikoen for grove normbrudd gjennom tjenestene de leverer. Etikkrådet vil fortsette å følge med på slike problemstillinger, med vekt på de groveste normbruddene som selskaper i fondet har en tett

tilknytning til. Dette kan for eksempel være leveranser av spesialtilpasset overvåkningsteknologi til brukere der risikoen for grovt misbruk er kjent.

Rådet vil fokusere på følgende på menneskerettighetsområdet i 2026:

- Arbeidsforhold – produksjon av sko og sukker
- Tvangsarbeid – særlig fokus på migrantarbeidere
- Urfolks rettigheter – særlig fokus på urfolk i sårbar situasjon
- Medvirkning til grove menneskerettighetsbrudd begått av sikkerhetsstyrker
- Medvirkning til grove menneskerettighetsbrudd gjennom digitale tjenester

3.2.2 Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner

Etikkrådets arbeid med krig og konfliktkriteriet har vært omfattende og har de siste to årene særlig vært knyttet til situasjonen på Vestbredden/Gaza, jf. Etikkrådets brev til Finansdepartementet 18. august 2025. Når dette skrives, er det inngått en avtale om våpenhvile i Gazakrigen, mens situasjonen på Vestbredden er uendret. Etikkrådet har også de siste årene fulgt med på selskaper med virksomhet i tilknytning til militærregimet i Myanmar. Arbeidet med selskaper knyttet til Russlands aggresjonskrig mot Ukraina er omtalt under punkt 3.2.8.

Etikkrådet vil fortsatt følge med på selskapers aktiviteter i tilknytning til disse konfliktene, men det ligger i krig og konfliktkriteriets natur at Etikkrådet må forholde seg til situasjoner etter hvert som de oppstår. Det pågår mange væpnede konflikter der det er lite informasjon om selskapers eventuelle medvirkning til krenkelser. Få selskaper fanges opp i porteføljeovervåkingen. Dette kan skyldes at det er få selskaper som har forbindelse til konfliktene, men det kan også skyldes at mindre informasjon kommer fram om konflikter som ikke har medienes oppmerksomhet i vår del av verden. Etikkrådet vil i 2026 fortsette arbeidet med å kartlegge selskapers tilknytning til noen slike konflikter.

I 2026 vil Etikkrådet:

- Fortsette utredningen av selskaper med virksomhet på Vestbredden eller andre steder der okkupasjonsretten kommer til anvendelse.
- Følge opp saker med tilknytning til Myanmar.
- Se nærmere på selskaper med virksomhet i andre konfliktområder der selskaper kan medvirke til alvorlige krenkelser av individers rettigheter.

3.2.3 Salg av våpen til stater i væpnede konflikter der våpnene brukes i strid med folkerettens regler

Dette kriteriet ble innført i 2021. Etikkrådets arbeid har først og fremst rettet seg mot selskaper som har solgt våpen til Myanmar og Israel. To selskaper er utelukket som følge av salg av militært materiell til Myanmar. Ingen selskaper er utelukket for salg av våpen til Israel. Dette skyldes at aktuelle selskaper har vært utelukket på grunn av sin involvering i produksjon og vedlikehold av kjernevåpen.

Informasjon om våpensalg er vanskelig tilgjengelig. På grunn av de svært alvorlige normbruddene man risikerer å medvirke til i slike situasjoner, vil Etikkrådet forsøke å etablere noen informasjonskanaler for å fange opp aktuelle selskaper. Vi vil også gjøre en ny kartlegging av aktuelle konflikter og få oversikt over våpenleveranser til statene som deltar i konfliktene.

Etikkrådet vil i 2026:

- Gjøre en ny vurdering av konflikter der kriteriet kommer til anvendelse.
- Følge med på om selskaper i fondet selger aktuelle våpentyper til stater i væpnede konflikter der det er en uakseptabel risiko for at våpnene brukes i strid med folkerettens regler.

3.2.4 Salg av våpen eller militært materiell til nærmere angitte stater

Dette kriteriet gjelder salg av våpen eller militært materiell til stater som er omfattet av statsobligasjonsunntaket, jf. retningslinjene § 4 d. Det gjelder for tiden Russland, Belarus, Syria og Nord-Korea.

I 2026 vil Etikkrådet:

- Følge med på om selskaper i porteføljen leverer våpen eller militært materiell til de aktuelle statene.

3.2.5 Alvorlig miljøskade

Etikkrådet vil i 2026 videreføre arbeidet med selskaper som har virksomhet som resulterer i en risiko for skade på sårbare økosystemer og tap av viktig biologisk mangfold. Med viktig biologisk mangfold mener Etikkrådet blant annet utryddingstruede arter, endemiske arter og gammel skog som vil være vanskelig å erstatte ved hjelp av rehabilitering. I 2024 fikk Etikkrådet gjennomført en kartlegging av selskaper i fondet som har virksomhet i regioner som er klassifisert som Biodiversity Hotspots, det vil si regioner som samlet sett representerer en betydelig del av verdens biologiske mangfold. Studien har rangert selskaper etter deres miljøpåvirkning, og arbeidet med å gjennomgå informasjon knyttet til de enkelte prosjektene vil viderføres i 2026.

Etikkrådet følger løpende med på rederiselskaper som avhender utrangerte skip til opphugging enkelte steder i Asia og vil videreføre dette arbeidet i 2026.

I porteføljeovervåkningen kommer det stadig opp saker relatert til alvorlig forurensning fra stålverk. I 2026 kommer Etikkrådet derfor til å sette ut et oppdrag på en sektorstudie av stålverk som driver med primærproduksjon av stål, med den hensikt å skaffe en oversikt over selskaper i fondet som er ansvarlig for driften av særlig forurensende verk.

I 2026 vil Etikkrådet særlig arbeide med miljøskade knyttet til følgende områder:

- tap av viktig biologisk mangfold
- sårbare økosystem
- skipsopphugging i noen land
- forurensning fra stålverk

3.2.6 Klimakriteriet

Norges Bank kunne i henhold til de tidligere retningslinjene på eget initiativ treffe beslutninger om observasjon og utelukkelse av selskaper etter klimakriteriet. Det var på dette grunnlag avtalt en arbeidsdeling mellom Etikkrådet og Norges Bank som innebar at banken identifiserte selskaper som falt inn under kriteriet. Etikkrådet legger til grunn at denne ansvarsdelingen videreføres under de midlertidige retningslinjene, jf. avklaring i møte 12. desember 2025.

3.2.7 Grov korrupsjon og annen grov økonomisk kriminalitet

Etikkrådet tar i slike saker alltid utgangspunkt i alvorlige økokrimsaker som selskaper har vært involvert i. Rådet vurderer deretter om selskapene har etablert en kultur, samt systemer

og prosedyrer som kan hindre tilsvarende normbrudd framover i tid, og om selskapene følger disse systemene og prosedyrene i praksis.

Nyhetsovervåkingen brukes for å avdekke at forholdene har funnet sted, hyppigheten av saker brukes til å vurdere om det er et handlingsmønster fra selskapets side, og en nærmere gjennomgang av selskapets rutiner og prosedyrer gir grunnlag for å vurdere den framtidige risikoen.

Korrupsjon:

Hvis det fanges opp korrupsjonsanklager mot mange selskaper i en bestemt sektor, gjennomgår Etikkrådet sektoren samlet og undersøker de selskapene som er gjenstand for de mest alvorlige anklagene. I 2025 har rådet påbegynt en gjennomgang av selskaper innenfor helsesektoren som vil bli ferdigstilt i 2026. I 2026 tar rådet også sikte på en gjennomgang av korrupsjonsrisiko for selskaper som opererer innenfor FTSE-sektoren «Basic resources», som bl.a. omfatter gruvedrift, skogbruk og papirproduksjon, stålproduksjon, m.m.

Annen grov økonomisk kriminalitet:

Arbeidet i 2025 har i tråd med Etikikutvalgets føringer primært vært rettet mot porteføljens finansinstitusjoner, med fokus på hvitvasking og etterlevelse av regulatoriske krav på området. Etikkrådet vil i 2026 fortsette allerede igangsatte utredninger.

I tillegg har Etikkrådet i 2025 kartlagt og utredet selskaper i andre sektorer med høy iboende risiko for hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet, særlig casino- og gamblingsektoren. Oppfølgingen av relevante funn fra denne gjennomgangen vil fortsette i 2026.

Rådet vil også følge nøye med på rapporterte hendelser med sikte på å starte nye utredninger. Konkrete undersøkelser av selskaper som er basert i eller har en betydelig eksponering mot høyrisiko-land (for eksempel basert på FATFs lister), vil også inngå i arbeidet i 2026.

Etikkrådet vil i 2026:

- Fortsette gjennomgangen av selskap innenfor helsesektoren med henblikk på korrupsjonsrisiko
- Foreta en ny korrupsjonsgjennomgang av selskap som opererer innenfor FTSE-sektoren «Basic resources»
- Fortsette pågående arbeid med kartlegging av risiko for hvitvasking blant finansinstitusjoner i porteføljen
- Fortsette arbeidet knyttet til gambling- og kasinosektoren med henblikk på hvitvaskingsrisiko
- Foreta en gjennomgang av selskaper som har en forretningsmodell nært knyttet til kryptovaluta med sikte på å identifisere risiko for hvitvasking eller annen økonomisk kriminalitet

3.2.8 Andre grove brudd på grunnleggende etiske normer

Grove normbrudd som ikke hører inn under de andre kriteriene, kan vurderes etter dette kriteriet.

Rådet følger løpende med på saker som gjelder ressursutvinning i omstridte områder. Dette vil si områder hvor råderett over naturressursene er omstridt, og særlig der hvor ressursutvinning kan bidra til å opprettholde en uavklart situasjon eller øke konfliktnivået.

Siden 2022 har flere selskaper tilknyttet Russlands angrep på Ukraina blitt vurdert etter dette kriteriet. Rådet gjennomgår og vurderer fortløpende om det er selskaper i porteføljen som medvirker til å opprettholde og muliggjøre den pågående folkerettsstridige aggresjonskrigen Russland fører mot Ukraina. Fokus for disse undersøkelsene er betydelige bidrag som vil vanskeliggjøre krigsinnsatsen dersom de tenkes borte.

Rådet gjør også undersøkelser av eventuelle selskaper i porteføljen som bidrar til å opprettholde okkupasjonen av ukrainske områder, samt selskaper som opererer i land som har innført sanksjoner mot Russland, men som ikke etterlever disse. Slike normbrudd vil også vurderes under hhv. § 4 b) og § 4 g), men nevnes her for sammenhengens skyld. Rådet vurderer å knytte til seg konsulent(-er) for å få en bedre oversikt over dette temaet.

Etikkrådet har siden 2023 gjennomgått selskaper i fondet som er anklaget for grove dyrevelferdsbrudd i egen virksomhet. Flere dyrevelferdssaker er under utredning.

I 2026 vil rådet fortsatt fokusere på:

- Selskaper som medvirker til og/eller muliggjør den russiske krigsinnsatsen i Ukraina.
- Ressursutvinning i omstridte områder.
- Grove og systematiske dyrevelferdsbrudd.